

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ГРОМАДСЬКА СПІЛКА «ХАРКІВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОНСОРЦІУМ»
КЗ «ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ»
КВНЗ «ХАРКІВСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»
ХАРКІВСЬКИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«НАРОДНА УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ»
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ імені Г. С. СКОВОРОДИ

Освіта збереже Україну!

Матеріали І Всеукраїнських Прокопенківських читань

(10 червня 2022 року)

м. Харків

Головний редактор:

БОЙЧУК Юрій – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, ректор ХНПУ імені Г. С. Сковороди.

Редакційна колегія:

АСТАХОВА Катерина – доктор історичних наук, професор, ректор Харківського гуманітарного університету «Народна українська академія»;

БЄЛОВА Людмила – доктор соціологічних наук, професор, директор ННІ «Інститут державного управління» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, президент громадської спілки «Харківський університетський консорціум»;

БАШКІР Ольга – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки, голова РМУ ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

БЕРЕЖНА Світлана – доктор філософських наук, професор, проректор з наукової, інноваційної і міжнародної діяльності ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

ГОЛОБОРОДЬКО Костянтин – доктор філологічних наук, професор, декан українського мовно-літературного факультету імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

ДОВЖЕНКО Тетяна – доктор педагогічних наук, професор, декан факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

ЛУК'ЯНОВА Лариса – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, директор Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України;

ПОКРОСВА Любов – кандидат педагогічних наук, доцент, ректор КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»;

ПОНОМАРЬОВА Галина – доктор педагогічних наук, професор, ректор КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»;

ПОНОМАРЬОВА Наталія – доктор педагогічних наук, професор, декан фізико-математичного факультету ХНПУ імені Г. С. Сковороди ;

ЦАПКО Алла – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

ЧЕРНІКОВА Інна – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії України ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

ШАПОВАЛОВА Олена – начальник редакційно-видавничого відділу ХНПУ імені Г. С. Сковороди.

*Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
(протокол № 6 від 15 червня 2022 року)*

Освіта збереже Україну! : матеріали I Всеукраїнських Прокопенківських читань, Харків, 10 черв. 2022 р. / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди ; [редкол.: Ю. Д. Бойчук (голов. ред.) та ін.]. – Харків, 2022. – 399 с.

У збірнику відображено тези I Всеукраїнських Прокопенківських читань, присвячених ушануванню пам'яті доктора педагогічних наук, професора, академіка Національної академії педагогічних наук України, заслуженого працівника народної освіти України, Почесного громадянина м. Харкова Прокопенка Івана Федоровича. Він містить роздуми і спогади, пов'язані з постаттю великого педагога сучасності, його думками про націєтворчу місію Вчителя, роль педагогічних університетів як унікальних освітньо-виховних і культурно-духовних центрів підготовки вчителів.

Матеріали стануть у пригоді науковцям, учителям, докторантам, аспірантам, викладачам закладів вищої освіти, практичним працівникам у галузі освіти.

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН ПРИРОДНИЧОГО ЦИКЛУ Мамотенко А.В., Комісова Т.Є.	211
МАГІСТЕРСЬКА ПІДГОТОВКА МЕНЕДЖЕРА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ ЕЛІТИ Мармаза О. І.	215
ФОРМУВАННЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ Масюк О. М., Титаренко Л. І.	221
СПЕЦИФІКА ПІДГОТОВКИ ВИКЛАДАЧІВ ДО РОЗРОБКИ ДИСТАНЦІЙНИХ КУРСІВ Москаленко В.В.	225
РОЗВИТОК ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОСОБИСТОСТІ Мірошніченко В. І.	229
СПЕЦИФІКА ФОРМУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЧНИХ УМІНЬ ШКОЛЯРІВ Носова В.В.	232
ІННОВАЦІЙНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПІДГОТОВЦІ ВЧИТЕЛІВ ІНФОРМАТИКИ Олефіренко Н. В., Андрієвська В. М.	236
СУЧАСНІ МУЗЕЇ І ОСВІТА: МОЖЛИВОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ Олефіренко Н.В., Пономарьова В.К.	240
ОСНОВНІ СТРАТЕГІЇ ДОСЯГНЕННЯ ЯКОСТІ ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ Олійник О.М.	245
ОСОБЛИВОСТІ МЕХАНІЗМУ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ЕКОНОМІКИ Олійник Ю.О., Мельникова О.В.	250
МЕТОДИЧНА РОБОТА ЯК СКЛАДОВА ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ Остапенко А.С.	257
ФОРМУВАННЯ МЕДІАОСВІТНЬОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ Остапенко Л.П.	265
ДОСЛІДЖЕННЯ ФУНКЦІЇ ВИЩОЇ ХУДОЖНЬОЇ ОСВІТИ У ЗВО КНР Пей Чжиюн, Цінъ Шен	269
«СРОДНА ПРАЦЯ» ТА СЕНС ЖИТТЯ ІВАНА ПРОКОПЕНКА Плахтєєва В.І.	272
ПЛАТФОРМА ГУГЛ КЛАС ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА Погорєлова Т.Ю.	275
БІОЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ В СИСТЕМІ ПОЗАШКІЛЬНОЇ БІОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ Пінський О.О., Глуховецька В.В.	280

СПЕЦИФІКА ПІДГОТОВКИ ВИКЛАДАЧІВ ДО РОЗРОБКИ ДИСТАНЦІЙНИХ КУРСІВ

Москаленко В.В.

кандидат фізико-математичних наук,

доцент кафедри інформаційних технологій ХНПУ імені Г. С. Сковороди

м. Харків, Україна, e-mail: voloimir.moskalenko@hnpu.edu.ua

<https://doi.org/10.5281/zenodo.6927893>

В умовах цифрової революції в промисловості суспільство, як і його частина – освіта, не може залишатися незмінною [1]. Однією з таких змін є впровадження дистанційної освіти або окремих її форм. З боку професорсько- викладацького складу ця інноваційна зміна реалізується, зокрема у розробці та створенні дистанційних курсів у середовищі систем дистанційної освіти: MOODLE, Microsoft Team тощо. Такі курси фактично можуть використовуватися і під час дистанційного навчання, і під час змішаного навчання, і під час звичайного очного навчання для самостійної роботи студентів та як джерело навчальної інформації. Тобто електронні курси стають у нагоді викладачеві, беручи на себе частину рутинної роботи і звільняючи навчальний час для творчих, змістовно поглиблених форм навчального процесу[2].

Зрозуміло, що професорсько-викладацький склад, з одного боку, має досвід традиційного освітнього процесу та чудово володіє педагогічними засобами в умовах звичайного очного навчання, але, з другого боку, дистанційний курс вносить додаткові організаційні та дидактичні можливості до освітнього процесу та вимагає наявності у професорсько-викладацького складу достатніх ІКТ-компетентностей.

Таким чином, у зміст підготовки викладачів до розробки дистанційних курсів повинен враховувати попередній викладацький досвід традиційного освітнього процесу, технічні та організаційні вимоги до електронних навчальних курсів у корпоративній системі дистанційної освіти, різнорівневу ІКТ-компетентність професорсько-викладацького складу, а також строкату

потребу в інструментарії викликану різними освітніми галузями, в яких працюють викладачі.

Відповідно до вищесказаного, до змісту підготовки викладачів повинні входити:

- підвищення ІКТ-компетентності в рамках роботи з мережевою системою дистанційної освіти;

- методи виконання технічних та організаційних вимог до дистанційних курсів та роботи з ними;

- універсальний набір інструментів системи дистанційної освіти для реалізації загальних для усіх освітніх галузей освітніх дій: надання теоретичних відомостей по курсу, опрацювання практичних навичок, перевірка знань, умінь, навичок, поточне та підсумкове оцінювання;

- вузькопрофесійний інструментарій системи дистанційної освіти для реалізації специфічних вимог конкретних освітніх галузей: вправи в рамках фізичного виховання, в рамках музичного мистецтва, каліграфії, ораторського мистецтва, права тощо.

Для впровадження в роботу дистанційних курсів, що відповідають технічним та організаційним вимогам, було прийнято Положення про сертифікацію електронних навчальних курсів з повним описом вимог до дистанційних курсів та алгоритму контролю якості курсів – сертифікації.

Для підвищення ІКТ-компетентності професорсько-викладацького складу через самоосвіту в рамках індивідуальної роботи з корпоративною системою дистанційної освіти MOODLE видано дві частини [2, 3], готується до видання третя і створюється четверта посібника «Технології дистанційного навчання».

Для підвищення ІКТ-компетентності професорсько-викладацького складу та опанування універсальним набором інструментів системи дистанційної освіти для реалізації загальних для усіх освітніх галузей освітніх дій був створений курс підвищення кваліфікації викладачів загальним об'ємом 30 годин наступного змісту:

- Створення персонального освітнього середовища викладача (Налаштування персонального кабінету. Реєстрація студентів та викладачів. Групи, глобальні групи).
- Синхронне спілкування. Конференції, вебіари (Проектування спілкування засобами MOODLE. Проектування спілкування зовнішніми засобами Zoom).
- Алгоритм переведення очного курсу в дистанційний (Лекційний матеріал: Створення об'єкту «Урок/Лекція» або відеолекції та Youtube-каналу. Практика: Підсистеми завдань. Навчальне завдання. Розробка та налаштування завдань. Розміщення посилань на зовнішні (об'ємні) графічні та аудіоматеріали).
- Оцінювання (Об'єкти Moodle для оцінювання (Завдання, Тест...). Журнал. Проведення іспитів).

Групи викладачів для проходження курсу формувалися з урахуванням галузей знань дисциплін, що читаються викладачами та рівня ІКТ-компетентностей викладача. Для оптимізації процесу навчання були створені робочі зошити слухача курсів. Наприкінці курсу особам, чий курс відповідав усім вимогам, видавався відповідний сертифікат підвищення кваліфікації.

Таким чином, закладом освіти була досягнута мета по активному вільному застосуванні ресурсів корпоративної системи дистанційної освіти MOODLE і, відповідно, більш ефективного впровадженню форм дистанційного навчання у освітній процес, що дозволить, в свою чергу, запровадити дистанційну форму освіти у ХНПУ імені Г. С. Сковороди.

ЛІТЕРАТУРА

1. Москаленко В. В., Толяренко Н. І. Діджиталізація освіти в сучасних умовах. *Вища освіта за новими стандартами: виклики у контексті діджиталізації та інтеграції в міжнародний освітній простір* : матеріали наук.-метод. інтернет-конф., м. Харків, 25 бер. 2021 р. ХНАДУ. Харків, 2021.

2. Технології дистанційного навчання: методологія створення та супроводу навчальних курсів : навч. посіб. / А.І. Прокопенко та ін.; Харків. нац.пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. Харків : Мітра, 2019. 81 с.

3. Технології дистанційного навчання: діяльності та ресурси MOODLE : навч. посіб. / А.І. Прокопенко та ін.; Харківський нац. пед. ун-т ім.Г. С. Сковороди. Харків : Новий курс, 2021. 49 с.